

mecliste.org aylık bülteni

BU SAYIDA:

Yasama Sözlüğü

Sayılarla Meclis: Yasama

Sayılarla Meclis: Denetim

Mayıs'ta Yasama

Gündem Dışı

Merhaba,

Meclis çatısı altında gerçekleşen her türlü faaliyet hakkında doğru ve güvenilir bilgiye sahip olmamız, yasa yapım sürecinin her aşamasının herkesin katılımını sağlayacak şeffaflıkta olması demokrasinin gereği olduğu kadar milletin iradesinin temsilcisi olan Meclis'in de daha etkin ve güçlü çalışabilmesinin gereğidir. Katılımcı ve şeffaf ve dolayısıyla daha etkin ve güçlü çalışan bir Meclis ise bu çatı altında gerçekleştirilen her türlü faaliyetin hepimiz tarafından sahiplenilmesi anlamına gelir.

Meclis çalışmaları hakkında bilgi sahibi olmanın ve bu çalışmalara katılmanın çeşitli yolları olabilir. Gelişen teknolojinin bize sunduğu yeni ve eşsiz olanaklar hayatın başka alanlarında olduğu gibi bu alanda da yeni fırsatlar sunuyor. mecliste.org olarak bu fırsatlardan yararlanarak oluşturduğumuz platformu, Meclis faaliyetleri hakkında bilgilendirmeyi ve bu faaliyetlere katılım süreçlerini artırmayı hedefleyerek, başta sivil toplum olmak üzere herkesin paylaşımına sunuyoruz.

Her ay mecliste.org bültemizle, Meclis'in yasama ve denetim faaliyetleri hakkında nicel veriler sunarak, Meclis'in işleyişini yalın bir dille aktarmayı hedefliyoruz. Kabul edilen kanunların içeriğiyle ilgili doğru ve güvenilir bilgiyi yaygınlaştırarak, Meclis'in yasama, denetim ve temsil işlevleri dışında yaşanan gündemi de kamuoyuna taşıyarak her ay sizlerle buluşmak bizim için çok değerli.

Bu sayımızda gündemdeki yasama terimleri sözlüğü, Meclisin yasama ve denetim mekanizmalarını istatistiklerle irdelediğimiz 'sayılarla meclis', çıkan kanunları ve milletvekilleriyle muhalefet partileri tarafından verilen kamuoyunda ses getirmiş kanun tekliflerini detaylarıyla derlediğimiz 'Mayıs'ta Yasama' ve 'Gündem Dışı' haberlerle karşınızdayız.

Keyifli okumalar

YASAMA SÖZLÜĞÜ

Torba Kanun: Zorunluluk olmadığı halde birden fazla kanunda değişiklik öngören kanundur. Birden fazla kanun maddesinde değişiklik yaptığı için adında "bazı kanunlarda değişiklik", "çeşitli kanunlarda değişiklik" gibi ifadelere yer verilir.

Kod Kanun: Belirli bir alanda yeni baştan düzenleme yapan kanunlardır. Örneğin Çevre Kanunu bir kod kanun, bu Kanun'da değişiklik öngören kanun ise çerçeve kanundur.

Çerçeve Kanun: Kod kanunlara hüküm ya da madde ekleyen, bazı maddeleri yürürlükten kaldıran, bazı madde ya da hükümlerini değiştiren kanundur. Örneğin 'Vergi Usul Kanunu ile Kurumlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun' bir çerçeve kanundur.

Esas Komisyon: Nihai kararı veren ve raporu Genel Kurul görüşmelerinde esas olacak komisyondur. Kanun tekliflerinin Meclis Başkanlığınca komisyonlara havalesi sırasında hangi komisyonun esas komisyon olacağı belirlenir.

Genel Görüşme: Toplum ve devlet faaliyetlerini ilgilendiren belli bir konunun Meclis Genel Kurulunda görüşülmesidir. Önemli toplumsal, siyasal, ekonomik sorunlar ve dış politika konuları üzerinde genel görüşme açılabilir. Genel görüşme açılması siyasi parti grupları veya en az 20 milletvekili tarafından yazılı bir önergeyle istenir. Genel görüşme sonucunda herhangi bir oylama yapılmaz, karar alınmaz.

Uluslararası Anlaşma: Türkiye Cumhuriyeti adına yabancı devletlerle ve milletlerarası kuruluşlarla yapılan anlaşmadır. Anayasa'nın 90. maddesinin ikinci ve üçüncü fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla, TBMM'nin, bunların onaylanmasını kanunla uygun bulması gerekir (Any. m. 90).

Meclis Araştırması Komisyonu: Meclisin belirli bir konuda bilgi edinmek üzere kendi içinden oluşturduğu özel bir komisyon marifetiyle gerçekleştirdiği bilgi edinme ve denetim çalışmasına verilen isimdir.

Yazılı Soru Önergesi: Kısa, gerekçesiz ve kişisel görüş ileri sürülmeksizin; kişilik ve özel yaşama ilişkin konuları içermeyen, yazılı olarak cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara ilettikleri sorulardır.

Karma Komisyon: Anayasa ve Adalet komisyonları üyelerinden oluşan, milletvekillerinin yasama dokunulmazlıklarının kaldırılmasına ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkerelerini karara bağlayan ve milletvekillerinin devamsızlığı durumunu inceleyen komisyon ile Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyelerinden oluşan ve kamu denetçilerini seçen, Kamu Başdenetçisi için üç adayı Genel Kurul'a sunan ve Kamu Denetçiliği Kurumu'nun her takvim yılı sonunda, yürüttüğü faaliyetleri ve önerilerini kapsayan raporunu inceleyerek Genel Kurul'a sunan komisyondur.

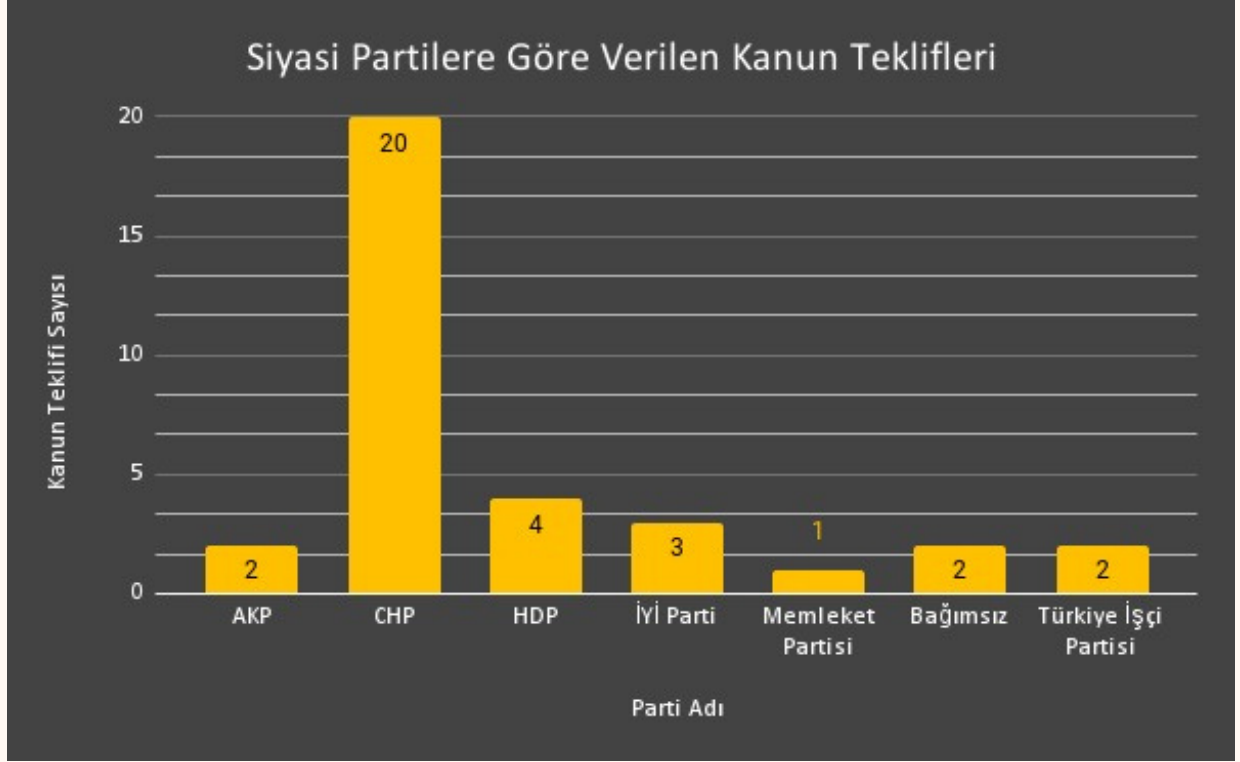
SAYILARLA MECLİS: YASAMA

Mayıs ayında toplam **2 Kanun** geçti. Bu kanunların **2'si de torba kanundu**.

Geçen torba kanunlar, toplam **11 adet kanunda değişikliğe** sebep oldu.

Toplam **34 adet kanun teklifi** verildi. Verilen tekliflerin **2'si AK Partiye**, **20'si Cumhuriyet Halk Partisine**, **4'ü Halkların Demokratik Partisine**, **3'ü İYİ Partiye**, **1'i Memleket Partisine**, **2'si Türkiye İşçi Partisine** ve **1'i bağımsız milletvekillerine** ait.

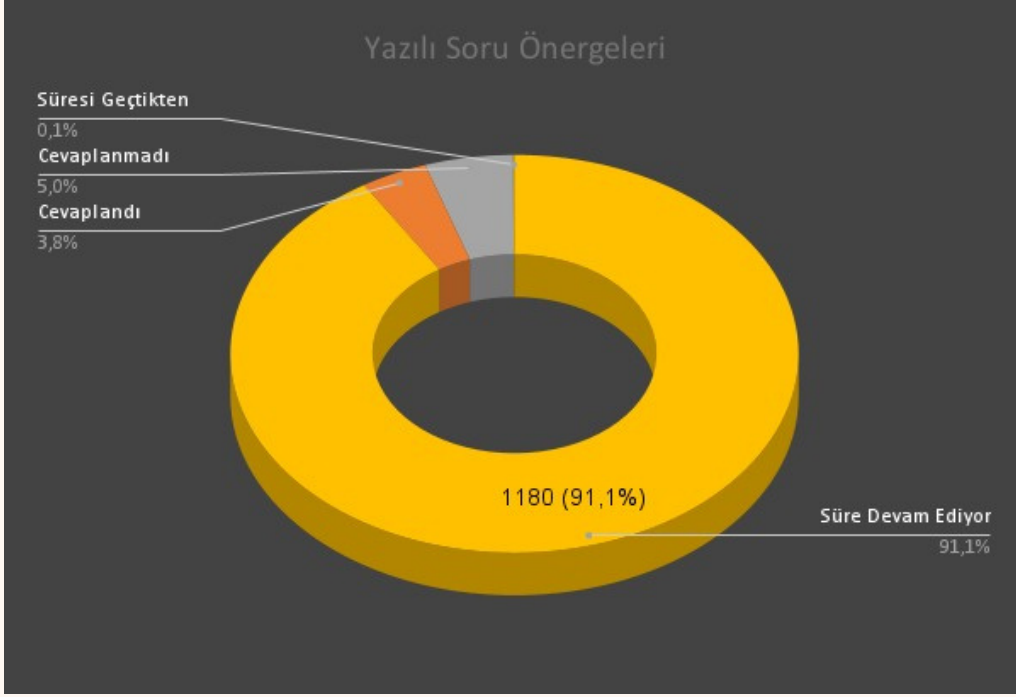
AK Parti tarafından verilen 2 kanun teklifinin **1'i MHP ile ortak** verilen **dezenformasyon yasası** olarak bilinen teklifken, diğeri müsilaj ve imara ilişkin düzenlemeler içeren '**Çevre Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun** Teklifi'ydi

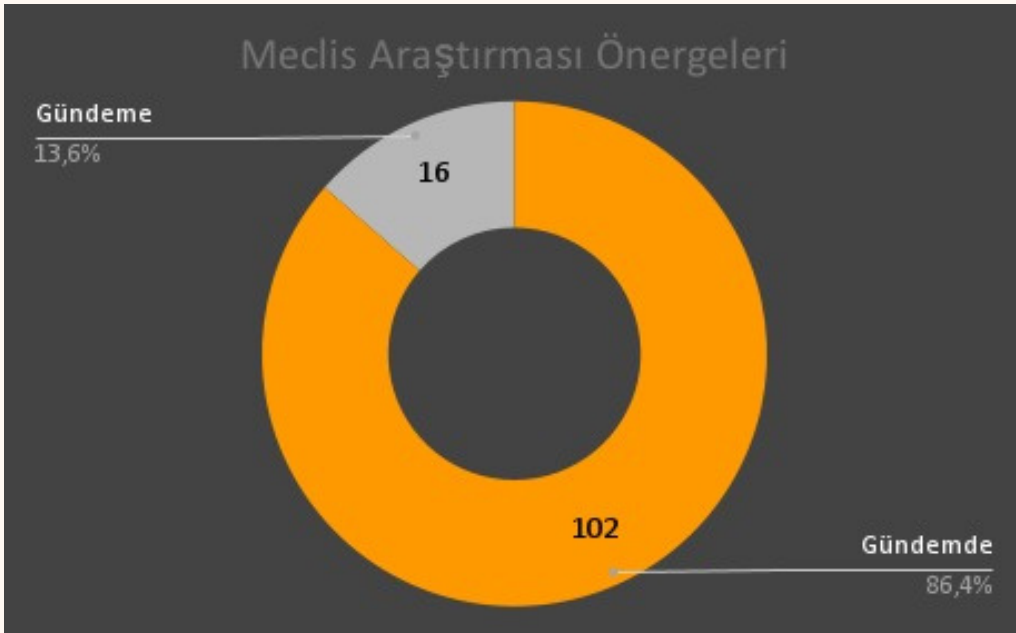
Bu ay **1 adet esas komisyon** raporunu verdi. Bu rapor '**Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu**' tarafından verildi.

SAYILARLA MECLİS: DENETİM

Bu ay toplam **1295 adet yazılı soru önergesi** verildi. Bu önergelerin **49'u cevaplandı**, **65 tanesi cevaplanmadığı gelen kağıtlarda ilan edildi**, **1'i süresi geçtikten sonra cevaplandı**.

Toplam **118 adet meclis araştırma önergesi** verildi. Önergelerin **102 tanesi henüz gündemde**. **16 önerge ise gündeme girecek**.

**Bu ay hiç genel görüşme önergesi verilmedi ya da meclis araştırması komisyonu kurulmadı.*

MAYIS'TA YASAMA

12 Mayıs 2022

TÜRK CEZA KANUNU VE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN (no. 7406)

TORBA KANUN

- 'Somut pişmanlık emaresi" içermeyen hiçbir davranış indirim nedeni olarak kabul edilmeyecek;
- Kasten öldürme, yaralama, işkence gibi suçlar kadına karşı işlenmişse cezalar daha da artırılabilecek. Bu suçlara ilişkin verilen müebbet cezası, ağırlaştırılmış olacak;
- Düzenleme ile "ısrarlı takip" tek başına ayrı bir suç türü olarak düzenlenecek;
- Türk Ceza Kanunu'nda 6 aydan 2 yıla kadar ceza öngörülen bir suç olarak tanımlanacak;
- İsrarlı takipte gerekli durumlarda "tutuklama" kararı da verilebilecek;
- Eşe ve boşanmış eşe karşı işlenen tehdit suçunda hapis cezasının alt sınırı 9 aya çıkarılacak;
- Ayrıca yine eşe veya boşanmış eşe karşı işlenen "kasten yaralama" suçları katalog suçlar kapsamına alınarak tutuklamaya konu edilebilecek.

26 Mayıs 2022

BANKACILIK KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA VE 655 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN (no. 7407)

TORBA KANUN

- Bilançolarında yer alan yabancı paralarını, bu yılın sonuna kadar dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevirerek en az 3 ay vadeli Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendiren şirketlerin, vade sonunda elde ettiği faiz ve kar payları ile diğer kazançlarından kurumlar vergisi alınmayacak;
- Resmi kuruluşlar, kredi kuruluşları ve finansal kuruluşlara ait olanlar dışındaki tüm ticari mevduat ve katılım fonu, TMSF tarafından sigorta edilecek;
- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca yapımı tamamlanarak büyükşehir belediyelerine devredilen metro projeleri için merkezi yönetim bütçesinden harcanan tutarlar, belediyelerin genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılacak paylarının azami yüzde 5'i oranında tahsil edilecek;
- At Yarışları Hakkındaki Kanun ve Milli Piyango Hakkında Kanun Hükmündeki Kararnameyle Türkiye Varlık Fonuna devredilen lisanslarla ilgili olarak ortaya çıkan kamu payı, anılan sürenin sonuna kadar TVF ya da TVF tarafından kurulacak şirket tarafından gelir kaydedilecek;
- Bankacılık sistemindeki toplam mevduat içerisinde Türk lirasının payını artırarak finansal istikrarın desteklenmesi amacıyla dövizlerini Türk lirasına ve mevduat katılma hesaplarına dönüştüren kurumlara belli şartlar dahilinde vergi istisnası sağlanacak;
- Kurumlar vergisi mükelleflerinin 31 Mart 2022 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını 2022 yılı sonuna kadar en az üç ay vadeli TL mevduat veya katılım hesabına yatırmaları halinde TL vadeli mevduat hesabından vade sonu elde edilecek faiz ve kar payını kurumlar vergisinden muaf tutuluyor.

MAYIS'TA YASAMA

İyi Parti'den Sığınmacılara İlişkin Kanun Teklifi

İYİ Parti milletvekili Lütfü Türkkan, Türkiye'deki Suriyelilerin ve diğer sığınmacıların yerleşimine sınır getirmek ve ayrı mahalleler kurmasını önlemek için kanun teklifi verdi. Türkkan, "Avrupa'nın Türkiye'yi sığınmacı hendeğine dönüştürme fikrine AK Parti yasal zemin oluşturdu. Suriyelileri göndermeme kararı hükümetin değil Avrupa'nın projesi. AK Parti iktidarı sadece onların taşeronu." ifadelerini kullandı.

CHP'li Tanal'dan Özel Tiyatro Sanatçılarının da Yeşil Pasaport Alması İçin Kanun Teklifi

Mahmut Tanal, sanatlarını icra edebilme adına yurt dışına çıkması gereken özel tiyatro sanatçılarında da yeşil pasaport verilmesi amacıyla kanun teklifi sundu. Tanal, yurt dışı ile en sık bağlantı kuran meslek gruplarından olan özel tiyatro sanatçılarında yeşil pasaport verilmesine yönelik herhangi bir düzenlemenin olmamasının büyük bir eksiklik oluşturduğuna dikkat çekti.

TİP'ten Konut Krizine Karşı Kanun Teklifi

TİP Genel Başkanı Erkan Baş, Sera Kadıgil, Ahmet Şık ve Barış Atay artan kira fiyatları ve barınma sorununun giderilmesi için Meclis Başkanlığı'na kanun teklifi sundu. Barınma hakkı çerçevesinde hazırlanan teklifte, "konutun finansallaşması ve yatırım aracına dönüşmesinin emekçi ve öğrenciler için evden çıkarılma korkusuna dönüştüğü" ifade edildi.

GÜNDEM DIŞI

Meclisin Havası Renklendi - Selahattin SÖNMEZ, Hürriyet

TBMM Genel Kurulu'nda kadın milletvekillerinin kıyafet tercihleri Meclis'in gergin havasını renklendirdi.

Aralarında AK Parti Ankara Milletvekili Lütfiye Selva Çam, Manisa Milletvekili Semra Kaplan Kıvırcık, Kocaeli Milletvekili Emine Zeybek, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Kocaeli Milletvekili Radiye Sezer Katırcıoğlu, CHP Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, Ankara Milletvekili Gamze Taşçier, Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu, MHP Ankara Milletvekili Nevin Taşlıçay, HDP Ankara Milletvekili Filiz Keresteciođlu, Siirt Milletvekili Meral Danış Beřtař'ın da olduğu vekiller oturumlara bahar tonlarının hâkim olduğu ceket ve etekler, fularlar ve başörtülerle katıldılar.

Haberin Kaynađı:

<https://www.hurriyet.com.tr/gundem/meclisin-havasi-renklendi-42071845>

3. İttifak 1 Mayıs'tan Sonra Toplanacak - Duvar Arkası, gazete duvaR

HDP'nin çağrısıyla bir araya gelen 7 siyasi parti ve oluşumun çalışmaları devam ediyor. Birlikteliklerini, "Seçim ittifakı değil, mücadele ortaklığı" olarak ifade eden 7 yapı, 21 Mart Newroz ve 1 Mayıs İşçi Bayramı kutlamalarına ortak, güçlü katılım kararı almıştı. 21 Mart'ın ardından bugün de 1 Mayıs kutlamalarına katılacak olan 7 yapı önümüzdeki günlerde bir kez daha bir araya gelecek. Yapılacak toplantıda bundan sonraki çalışmalarla ilgili yol haritasının oluşturulması beklenirken ittifak konusunun da ele alınabileceği ifade ediliyor.

Haberin Kaynađı: <https://www.gazeteduvar.com.tr/duvar-arkasi-muhalefet-adayi-icin-yazilmayan-uc-kriter-var-galeri-1563008?p=4>

Meclis'te Ak Partilere 'Tembel Öğrenci' Benzetmesi - Duvar Arkası, gazete duvaR

Meclis çalışmaları uzun zamandır yoklama alınmadan Genel Kurulu yöneten başkanvekilinin görsel kanaati anlamına gelen "müşahede" ile açılıyordu. Ancak geçen hafta sürpriz bir hamleyle AK Parti ve MHP grubu Meclis Genel Kurulu'nu "yoklama" ile açmaya başladı. Alınan kararda PKK'lı bir kişiyle fotoğrafı ortaya çıktıktan sonra dokunulmazlığı kaldırılarak hakkında yakalama kararı çıkarılan HDP Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in milletvekilliğinin düşürülmesi isteğinin de etkili olduğu konuşuluyor. Çünkü Meclis İçtüzüğü'ne göre 1 ayda toplam 5 birleşime katılmayan milletvekilinin üyeliği düşürülüyor. Karar, geçtiğimiz hafta Genel Kurul'un 3 birleşiminde uygulandı. Uzun zamandır Meclis çalışmalarına az sayıda katılımları ile gündeme gelen AK Partili milletvekilleri açılış sırasında "yok" sayılmamak için Meclis'te yoğunluk oluşturdu.

Haberin Kaynađı: <https://www.gazeteduvar.com.tr/duvar-arkasi-mhpden-ak-partiye-erken-secim-surprizi-gelecek-mi-galeri-1567856?p=2>